

Agri
Innovation
Center

BIULETYN

NR 1/2013 (2)

**CENTRUM
INNOWACJI
I TRANSFERU
WIEDZY
W AGROBIZNESIE**

S2B - SCIENCE TO BUSINESS

WIELOLETNIE RAMY FINANSOWE UNII EUROPEJSKIEJ NA LATA 2014 – 2020

Na szczycie Rady Europejskiej 8 lutego 2013r. osiągnięto porozumienie w sprawie kolejnych, wieloletnich ram finansowych, w których określone są priorytety budżetowe Unii Europejskiej (UE) na lata 2014 - 2020. Przywódcy zgodzili się, by środki w dyspozycji UE były mniejsze niż w obecnych ramach finansowych na lata 2007–2013.

Wieloletnie Ramy Finansowe nadają unijnym priorytetom politycznym wymiaru finansowego na okres co najmniej 5 lat. Narzucają dyscyplinę budżetową i zapewniają wydatkowanie funduszy Unii w sposób usystematyzowany i w granicach jej zasobów własnych oraz zgodnie z celami jej polityki. Przyjmowane są jednomyślnie przez Radę Europejską po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego (który przyjmuje lub odrzuca cały pakiet, bez poprawek). Ustanawiają jednocześnie maksymalne roczne kwoty (pułapy) dla wydatków UE jako całości oraz dla głównych kategorii wydatków (pozycje).

Wieloletnie Ramy Finansowe nie są jednak tak szczegółowe jak budżet roczny i funkcjonują w UE od 1988 roku obejmując okresy od 5 do 7 lat. Pierwsze ramy, tzw. Pakiet Delorsa I na lata 1988 - 1992 skoncentrowany był na ustanowieniu rynku wewnętrznego oraz konsolidacji wieloletniego programu ramowego badań i rozwoju. Kolejne, tzw. Pakiet Delorsa II na lata 1993 - 1999 nadawał priorytetowe znaczenie polityce społecznej i spójności oraz wprowadzeniu Euro. Pakiet „Agenda 2000” obejmował okres 2000 – 2006 i poświęcony był rozszerzeniu Unii. Pakiet na lata 2007 - 2013 nadał priorytet trwałemu rozwojowi gospodarczemu i konkurencyjności w celu tworzenia nowych miejsc pracy. Ramy na lata 2014-2020 zaprogramowane są w kierunku zrównoważonego wzrostu gospodarczego, innowacyjności, edukacji oraz konkurencyjności.

Nowością związaną z nowym okresem programowania jest fakt, iż w Traktacie Lizbońskim z 2009r. po raz pierwszy pojawił się wymóg, by wieloletnie ramy finansowe uchwalać w formie rozporządzenia. W czterech poprzednich cyklach ramy te były elementem porozumień międzyinstytucjonalnych między Radą, Parlamentem a Komisją. Rozporządzenie jest prawem, które ma bezpośrednie zastosowanie do wszystkich państw członkowskich i jest dla nich bezpośrednio wiążące, tymczasem porozumienie międzyinstytucjonalne wiąże jedynie umawiające się strony.

W myśl obecnego porozumienia wypracowanego przez Radę Europejską maksymalne możliwe wydatki UE, złożonej z 28 państw członkowskich (Chorwacja stanie się formalnie członkiem UE od 01.07.2013r.), wyniosą 959,99 mld EUR w zobowiązaniach, co odpowiada 1,0% unijnego dochodu narodowego brutto (DNB). Oznacza to, że ogólny pułap wydatków realnie obniżył się o 3,4% w porównaniu z obecnymi ramami finansowymi (2007–2013). Tym sposobem uwzględniono konsolidację finansów publicznych na szczeblu krajowym. To kolejna nowość związana z nowymi ramami, gdyż jest to pierwszy przypadek obniżenia ogólnego pułapu wydatków w porównaniu z wcześniejszymi ramami finansowymi. Pułap ogólnych płatności ustalono na poziomie 908,40 mld EUR w porównaniu z 942,78 mld EUR w ramach finansowych 2007–2013 (tabela 1).

Tabela 1. Porównanie wieloletnich ram finansowych UE z lat 2007-2013 i 2014-2020

Pozycje wydatków w cenach z 2011r.	Nowe ramy	Stare ramy	Porównanie	
	2014-20	2007-13	2014-20 a 2007-13	
Środki na zobowiązania	mld EUR	mld EUR	EUR	%
1. Inteligentny wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu	450.763	446.310	+4,5 mld	1,00%
1a. Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia	125.614	91.495	+34,1 mld	37,30%
1b. Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna	325.149	354.815	-29,7 mld	-8,40%
2. Trwały wzrost gospodarczy: zasoby naturalne	373.179	420.682	-47,5 mld	-11,30%
3. Bezpieczeństwo i obywatelstwo	15.686	12.366	+3,3 mld	26,80%
4. Globalny wymiar Europy	58.704	56.815	+1,9 mld	3,30%
5. Administracja	61.629	57.082	+4,5 mld	8%
6. Wyrównania	27	n/a	+0,027 mld	n/a
Środki na zobowiązania ogółem	959.988	994.176	-35,2 mld	-3,50%
jako procent DNB	1,00%	1,12%		
Środki na płatności ogółem	908.400	942.778	-34,4 mld	-3,70%
jako procent DNB	0,95%	1,06%		

Źródło: Raport z porozumienia Rady Europejskiej ze szczytu 08.02.2013r. w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2014-2020, <http://www.european-council.europa.eu>, odczytane 01.03.2013r.

Mimo obniżenia ogólnego pułapu wydatków o 34,4 mld EUR w zobowiązaniach i o 35,2 mld EUR w płatnościach przywódca UE postanowili znacznie zwiększyć środki finansowe na wydatki o charakterze przyszłościowym, takie jak badania naukowe, innowacje czy edukacja, chcąc promować wzrost i tworzenie miejsc pracy. Tym samym pułap wydatków w poddziale 1a (Konkurencyjność) wyniesie 125,61 mld EUR, co oznacza wzrost o ponad 37% w stosunku do ram finansowych 2007–2013. Ponadto przywódcy zobowiązali się realnie podnieść środki finansowe na unijny program badawczy „Horyzont 2020” i na program „Erasmus dla wszystkich”. Postanowiono także utworzyć nowy instrument „Łącząc Europę”, który ma służyć uzupełnieniu brakujących połączeń w europejskiej infrastrukturze energetycznej, transportowej i cyfrowej, na który zarezerwowano 29,30 mld EUR (o ponad 50% więcej niż w obecnych ramach finansowych).

OKIEM EKSPERTA

Polska okazała się jednym z największych beneficjentów poczynionych ustaleń. Środki przeznaczone dla Polski w porównaniu z obecnymi ramami finansowymi na lata 2007-2013 wzrosną o 4,5 mld EUR (ponad 4%) z 101,5 mld EUR do 106 mld EUR. W tym koperta na politykę spójności wzrośnie z 69 mld EUR do 72,9 mld EUR, czyli o ponad 5% (wzrost o 3,9 mld EUR). Udział Polski w budżecie polityki spójności będzie wynosił 23%. W tej kwocie zawiera się także prawie 200 mln EUR z nowotworzonego funduszu pomocy dla bezrobotnej młodzieży. Polska otrzymała 6% tego funduszu. Środki na Wspólną Politykę Rolną dla Polski wzrosną z 26,9 do 28,5 mld EUR, czyli o prawie 6% (wzrost o 1,6 mld EUR). Polska uzyskała także możliwość przesunięcia 25% środków II filara WPR na budżet dopłat bezpośrednich. Pozwoli to by rolnicy w nowej perspektywie finansowej otrzymali nie mniej niż suma dotychczasowych dopłat unijnych i krajowych.

Jednocześnie ustalono, iż państwa członkowskie będą miały dłuższy czas na rozliczanie projektów. Alokacje z danego roku będą musiały być wypłacone w ciągu 4 lat a nie 3 lat. Nieodzyskiwany VAT będzie wydatkiem kwalifikowanym. Oznacza to przede wszystkim, iż samorządy będą mogły zmniejszyć swój rzeczywisty wkład własny w projekty europejskie.

Teraz rozpoczną się negocjacje z Parlamentem Europejskim, które mają umożliwić przyjęcie około 75 aktów ustawodawczych wchodzących w skład pakietu związanego z wieloletnimi ramami finansowymi na lata 2013-2020.

Dr inż. Mariusz Maciejczak,
Koordynator Zespołu ds. Funduszy Strukturalnych
Centrum Innowacji i Transferu Wiedzy w Agrobiznesie